

7.06.2023

Nyeste episode i Macron-showet risikerer at være mere feel-good end problemløsning

Macrons "Europæiske Politiske Fællesskab" er en en tåget affære, der kan gå hen og udvikle sig til en geopolitisk fætterkusine-fest, skriver Kirsten Biering og Mads Jedzini.

Skrevet af

Kirsten Malling Biering

✉ Kirsten.Biering@thinkeuropa.dk

Mads Jedzini

☎ +45 71 74 45 42

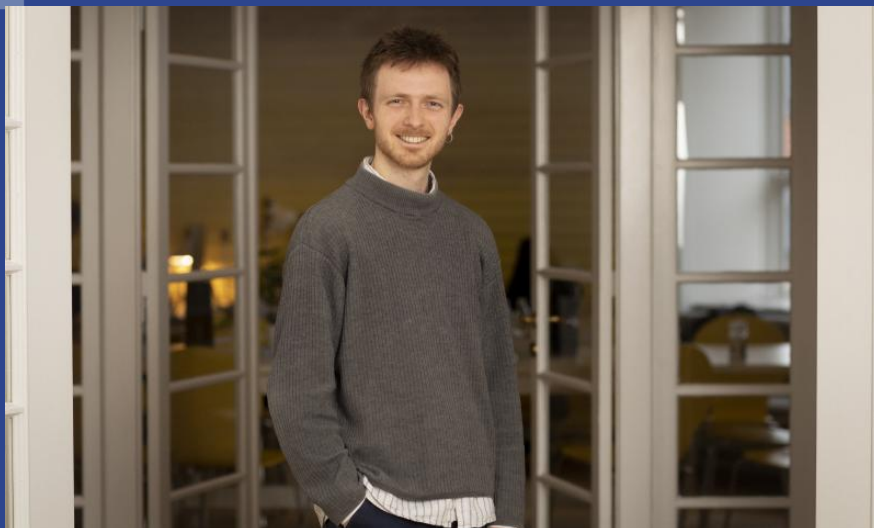
✉ mads@thinkeuropa.dk

Kontakt

Kirsten Malling Biering

✉ Kirsten.Biering@thinkeuropa.dk

Mads Jedzini

☎ +45 71 74 45 42

✉ mads@thinkeuropa.dk

Han er altid god for en overskrift, Emmanuel Macron. Den franske præsident står over for en verden i opbrud og forsøger utrætteligt at finde nye fjedre til multilateralismens noget trætte madras.

Af og til går det galt som senest i et interview til journalister ombord på det franske præsidentfly på vej tilbage fra et besøg i Kina dette forår. Ville Macron ikke længere forsvare Taiwan? Var Kina og USA bare to sider af den samme mønt, når Macron endnu en gang talte for et stærkere Europa?

Den franske præsident har smidt rigtig mange bolde op i luften og måske ikke altid tænkt helt til ende, hvem der vil gribe dem – og hvordan. En ting er sikkert: Det vil blive ved. Og selv for dem, der gerne så Macron kalibrere sine budskaber lidt bedre, er det svært at gå i rette med den problematik, som den iltre franske politiker igen og igen prøver at få alle engageret i.

Macrons mange idéer

Det skorter heller ikke i denne sæson på initiativer fra Élysée-palæet.

Ved udgangen af juni skal Frankrig (sammen med Barbados) være vært for et nyt topmøde om en ny global finanspagt, hvor der skal drøftes alt fra reform af multilaterale udviklingsbanker til gældskriser og global skat.

I begyndelsen af samme måned – 1. juni – er der topmøde i Moldova for de nu i alt 47 deltagere i Det Europæiske Politiske Fællesskab, *Communauté politique européenne*, som Macron søsatte i maj sidste år og samlede i Prag et par måneder senere.

Macron deltager selv, Scholz gør det samme, ligeså – oplyser værterne – Mette Frederiksen. Men mens det første initiativ er konkret nok, omend uden garanteret resultat, er det andet en lidt mere tåget affære.

Der er fransk tradition for ideer om storstilede, europæiske samlingsprojekter. Sammenligningen med præsident Mitterrands forslag til en europæisk konføderation fra 1991 har ligget lige for.

Macrons ideer er da også i tråd med den klassiske franske udvidelsestanke, der foretrækker en EU-integration i små bidder frem for *"the big bang"*. Dels af hensyn til EU's funktionsduelighed, dels helt sikkert af hensyn til Frankrigs fortsatte mulighed for at stå centralt i beslutningsprocessen.

┌ Mere familiefoto end fælles front

Men situationen er alligevel en anden denne gang. Macron er ikke ude efter en struktur, der som Mitterrands i sin tid skal feje op efter Den Kolde Krig ved at holde Rusland med om bord. Det er et forsøg på at samle europæiske lande, såvel i som uden for EU, i et værdifællesskab omkring et stadig tættere samarbejde.

Derfor er Rusland ude, og derfor står muligheden for igen at knytte Storbritannien til et mere systematisk europæisk samarbejde pænt højt på dagsordenen.

Det er samtidig – ganske rigtigt – også et forsøg på at styre en situation, hvor Vestbalkan med sine 18 millioner indbyggere, Ukraine med sine 44 millioner samt Moldova og Georgien med deres seks millioner alle banker på døren til EU. Der skal findes veje mod en forankring af Europa, der ikke i processen knækker EU under vægten af opgaven.

Tanken er god nok. Men det europæiske politiske fællesskab har også på ægte Macron-manér været mere en vision end en egentlig handlingsplan. Topmødet i Prag blev et eksempel på, at begivenheden er selve budskabet.

På den ene side sendte det "familiefoto", der blev taget, et stærkt signal til Rusland om, at Europa står sammen. På den anden side var de konkrete resultater af selve konferencen forholdsvis beskedne.

┌ Uenighed om venteværelset

Får fællesskabet politisk virkekraft, eller udvikler det sig til en geopolitisk fætterkusine-fest, der hurtigt taber glansen? Fællesskabet har en styrke i sin uformelle karakter og mulige funktion som inkubator for både politik og konkrete projekter. Men det skal også finde en kerne og en kurs, hvis ikke det skal forsvinde op i de højere luftlag.

De arbejdsgruppemøder mellem repræsentanter fra deltagende lande, der forbereder topmødet i Bulboaca syd for den moldoviske hovedstad Chisinau, har antydning af udfordringerne. Der er uenighed om, at fællesskabet godt kan bruges til *soft security*, såsom cyberforsvar, men ikke duer til hård forsvarspolitik.

Nogle lande er lorne ved at blive anbragt i noget, der kan komme til at blive et evigt venteværelse til EU; andre ser helt konkrete muligheder for at forøge chancerne for et EU-medlemskab.

Nogle lande ser samarbejdet som en koncentrisk cirkel omkring EU og vil satse på tæt involvering af blandt andet EU-institutionerne; andre – blandt dem det vigtige Storbritannien – vil helst holde EU helt ude og bevare en mellemstatslig, løs struktur.

└ Hvor står Tyskland?

Selv når det kommer til diskussion af mere konkrete emner – som blandt andet infrastruktur, transport, fri bevægelighed – er vejen frem ikke lige. Et øget samarbejde om for eksempel energipolitik virker realistisk nok, men der melder sig hurtigt forskellige opfattelser af, hvilke typer af energi, der overhovedet kan blive tale om.

Og som altid står der en elefant i rummet: Hvor enige er Paris og Berlin overhovedet om det her projekt? Her har den tyske partner været noget tavs. Forskerne i *Deutsche Gesellschaft für Auswärtige Politik* er i hvert fald ikke særlig imponerede:

”Præsident Macrons *Europæiske Politiske Fællesskab* kan få samme effekt for EU's forhold til sine naboer som hans *Konference om Europas fremtid* havde for EU's interne forhold. Det vil sige: Ikke ret meget.”

Macrons analyse kan være solid nok. Spørgsmålet er – endnu en gang – om metoden holder. I en situation, hvor så meget er på spil, må man håbe, at den gør.